

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพแพทยไทย¹

นิรุจน์ ธรรมกุล²

จากการศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพแพทยไทย ปรากฏว่าใน พ.ร.บ. ราชบัญญัติวิชาชีพการแพทยไทย พ.ศ. 2556 มิได้กำหนดเรื่องของความรับผิดของนิติบุคคลที่เปิดประกอบกิจการสถานพยาบาลไทยหรือคลินิกเอกชน หากเกิดปัญหาจากการรักษาผิดพลาดของแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลหรือคลินิกเอกชนเป็นเหตุให้เกิดมูลละเมิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาได้กับคนไข้หรือผู้ที่เข้ามาใช้บริการทางการแพทย์สถานพยาบาลเอกชน ไม่มีบทบัญญัติให้ต้องร่วมรับผิดกับแพทย์จากการกระทำโดยประมาท ในพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดความรับผิดของแพทย์ถึงการกระทำว่าเป็นการกระทำจากเบาไปถึงหนัก และไม่มีบทบัญญัติเรื่องคณะกรรมการหรืออนุกรรมการเยียวยาช่วยเหลือชดเชยการเงินช่วยเหลือด้านคดีความและการเข้ามาเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อหาข้อยุติที่ดีที่สุดทั้งแพทย์และคนไข้หากเกิดปัญหานั้น

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าความรับผิดของแพทย์จากการกระทำโดยประมาทไม่มีนิติบุคคลร่วมรับผิดกับแพทย์ทั้งทางแพ่งและทางอาญา ไม่มีคณะกรรมการเข้ามาช่วยเหลือเยียวยาค่าชดเชยและลดข้อพิพาท ซึ่งสรุปได้ต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดร่วมกันทางแพ่งของนิติบุคคลประกอบกิจการสถานพยาบาลไทยเอกชน

ปัญหาการกระทำความผิดทางแพ่งของแพทย์ที่ได้ตอบรับทำการรักษาถือว่าเป็นการเกิดสัญญาแล้วแต่เป็นสัญญาที่เรียกว่าผู้ซื้อต้องรับความเสี่ยงภัยที่ต้องรับไปด้วย หมายความว่าแพทย์จะเป็นผู้รับคนไข้เข้ามาทำการรักษาโดยที่คนไข้ย่อมรู้อยู่แล้วว่าในกระบวนการรักษาของแพทย์นั้นอาจจะได้รับอันตรายจากการรักษาได้ถึงแม้จะเป็นเช่นนั้นคนไข้ยังต้องจ่ายผลตอบแทนในการรักษาให้กับสถานพยาบาลหากเกิดข้อผิดพลาดในการรักษาคนไข้ก็ต้องจ่ายเงินค่ารักษาแม้ว่าแพทย์ผิดสัญญาจากการกระทำไม่เป็นไปตามสัญญา จะรักษาให้หายแต่แพทย์ไม่สามารถทำให้หายดีได้

เรื่องการละเมิดซึ่งความรับผิดที่เกิดจากการกระทำโดยประมาทนั้นกฎหมายไม่ได้บัญญัติระดับของความประมาทไว้ จะเห็นได้ว่าในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพแพทยไทย หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสอบ ดังมีรายนามต่อไปนี้ รองศาสตราจารย์ ดร. ปภาศรี บัวสวรรค์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ตันศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ เป็นกรรมการ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ว่ากระทำประมาทเลินเล่อธรรมดาหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้นในการพิจารณาความรับผิดชอบในทางละเมิดของแพทย์นั้น จึงต้องอาศัย บทบัญญัติในมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้เป็นหลักจึงทำให้แพทย์ถูกดำเนินคดีมีมากขึ้น

ดังนั้นเมื่อมีผลกระทบจากความผิดพลาดทางการแพทย์แล้ว ผู้ได้รับผลกระทบมีทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ป่วยและแพทย์เอง ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดข้อพิพาทได้ ผู้เสียหายบางรายได้นำคดีขึ้นสู่ศาลและดำเนินกระบวนการทางแพ่งเพื่อขอรับการชดเชยต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายทั้งสองฝ่ายตามมาจะเห็นได้จากในกรณีแพทย์ของสถานพยาบาลเอกชนได้กระทำการรักษาผู้ป่วยหากเกิดความผิดพลาดหรือประมาทเลินเล่อในเรื่องค่าเสียหายในส่วนที่แพทย์ต้องรับผิดชอบจากการกระทำของแพทย์ ไม่มีหน่วยงานไหนที่จะเข้ามาดูแลแพทย์ผู้กระทำการรักษาหากเกิดการกระทำโดยประมาทหรือเป็นการกระทำโดยผิดพลาดจากขั้นตอนการรักษา

2) ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันทางอาญาของนิติบุคคลประกิจการสถานพยาบาลแผนไทยเอกชน

พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ไม่มีบทนิยามความรับผิดชอบร่วมกันของนิติบุคคลที่เปิดสถานพยาบาลในการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยร่วมกับแพทย์ในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรักษาที่เกิดขึ้นในสถานพยาบาลเอกชนหรือคลินิกเอกชน รวมถึงการเยียวยาด้านจิตใจให้กับคนไข้และแพทย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ สำหรับประเทศไทยนั้นกฎหมายในเรื่องการกระทำผิดของพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์ไทยมีขอบเขตของการใช้บังคับกฎหมายที่ไม่ให้ความคุ้มครองแพทย์ผู้กระทำประมาท ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการรับผิดชอบของนิติบุคคลให้การเปิดสถานพยาบาลและว่าจ้างแพทย์เป็นผู้ดำเนินการรักษาการที่แพทย์ได้กระทำประมาทขึ้นนั้นยังไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายในความรับผิดชอบร่วมกับแพทย์ผู้กระทำความผิดฐานละเมิดและการกระทำผิดทางอาญาไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่มีบทลงโทษกรณีเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงของแพทย์อาจต้องรับผิดชอบในทางอาญา (Criminal Liability) กับมาตรา 59 ของประมวลกฎหมายอาญา ได้ระบุไว้ถึงเงื่อนไขที่ผู้กระทำการใด ๆ ลงไปว่ากระทำนั้นจะผิดตามกฎหมายอาญาหรือไม่ หากไม่ตรงกับเงื่อนไขที่จะกล่าว ต่อไปนี้ ก็จะถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิดในทางอาญา (ไม่ได้กระทำความผิดกฎหมาย) แต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามหากตรงกับเงื่อนไขที่ระบุไว้นี้ก็เข้าข่ายว่าผู้นั้นอาจจะมีความผิดตาม กฎหมายอาญา แม้ว่ากระทำนั้นโดยสำนักของวิญญูชนจะบอกว่าไม่น่าจะเป็นความผิดก็ตามถึงแม้แพทย์จะไม่มีเจตนากระทำการรักษาโดยประมาทซึ่งไม่เข้าองค์ประกอบความผิดในทางอาญาแต่แพทย์ยังต้องรับผิดชอบในทางอาญาโดยไม่มีบทบัญญัติกฎหมายเฉพาะใช้กับแพทย์แผนไทยทั้งทางแพ่งและทางอาญา

3) ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความผิดทางแพ่งและทางอาญาของวิชาชีพแพทย์แผนไทย

แนวทางการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่ง และทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทย ในการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่งและทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพแพทย คำว่า “วิชาชีพ” หมายถึง อาชีพที่มีลักษณะเป็นผู้มีความรู้ขั้นสูงที่ จะต้องผ่านการศึกษา อบรมเป็นเวลาหลายปี จนมีความรู้ความชำนาญ และเป็นอาชีพที่เป็นหมู่คณะ มีขนบธรรมเนียมและจรรยาบรรณของตน โดยเฉพาะ แدابทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อประชาชน ผู้รับบริการและต่อสังคมโดยรวม จึงมีการออกกฎหมายโดยมีหลักการและวัตถุประสงค์ในการควบคุม การประกอบวิชาชีพโดยการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ กำหนด คุณสมบัติผู้ประกอบวิชาชีพต้องได้รับการฝึกอบรม มีความรู้ในวิชาชีพอย่างเป็นระบบ และได้มีการขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และการประกอบวิชาชีพของแพทยมีพระราชบัญญัติวิชาชีพ การแพทยแผนไทย พ.ศ. 2556 กำหนดให้แพทยสภาเป็นองค์กรวิชาชีพแพทยแผนไทยหากเกิดความเสียหายต่อประชาชนผู้รับบริการ คือการใช้กระบวนการมาตรฐานทางจรรยาบรรณวิชาชีพโดยอาศัยระเบียบ ข้อบังคับองค์กร เพื่อดำเนินกระบวนการสอบสวนและการลงโทษ ภายในองค์กร โดยมีโทษตั้งแต่ขึ้น ตักเตือน ภาคทัณฑ์พักการใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตาม ระยะเวลาที่กำหนด และเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามความหนักเบาแห่งคดีในกรณี มาตรฐานวิชาชีพของ พบว่านอกจากยังมี ปัญหาและข้อจำกัดในบางประเด็น ในพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทยแผนไทย พ.ศ. 2556 ไม่มีระบบ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล ไม่มีคณะกรรมการหรืออนุกรรมการที่มีความรู้ด้านกฎหมายในการ สอบสวนของกระบวนการ พิจารณาคดีวิชาชีพแพทย ยังมีปัญหาในประเด็นความโปร่งใส ความเป็น กลาง การกำหนดระยะเวลาสอบสวน ตลอดจนถึงประเด็นเรื่องสิทธิในการอุทธรณ์ภายในของฝ่าย ปกครองอีกด้วย หากต้องการความผิดตามกฎหมายการประกอบวิชาชีพแล้ว อาจต้องมีความผิดในทางแพ่ง และหรือทางอาญาก็ดำเนินการ หากมีการกระทำผิด เข้าเงื่อนไขและองค์ประกอบของกฎหมายแพ่งและ กฎหมายอาญา ในการพิจารณาคดีความผิด เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพแพทยแผนไทยต้องไม่มีหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่งและอาญาให้กับแพทยและบทลงโทษในพระราชบัญญัตินี้

4) ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีคณะกรรมการหรืออนุกรรมการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากความ ประมาทของแพทยแผนไทย

ไม่มีคณะกรรมการหรืออนุกรรมการผู้เชี่ยวชาญในการช่วยเหลือทั้งทางด้านคดีและการ เยียวยาเป็นเงินให้กับคนไข้และแพทยในความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งสองฝ่ายเพราะสภากการแพทยแผนไทย นั้นเป็นหน่วยงานที่แพทยแผนไทยต้องอยู่ในความดูแลโดยตรงผู้เขียนเห็นว่า วิชาชีพทางการแพทย์แผน ไทยถือว่าเป็นวิชาชีพสาขาหนึ่งที่มีความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยอาจเกิดจากความ ผิดพลาดบกพร่องหรือประมาทเลินเล่อ ซึ่งก่อให้เกิดความรับผิดชอบตามกฎหมายทางแพ่งและทางอาญา อัน นำไปสู่ปัญหาการร้องเรียนและการฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และเฉพาะใน

สถานพยาบาลเอกชนที่เป็นสถานประกอบการสถานพยาบาลเอกชนนั้นจะเพิ่มจำนวนมากในส่วนในเรื่องค่าเสียหายที่แพทย์ต้องรับผิดชอบ จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพแพทย์เป็นอย่างมากที่แพทย์ปฏิบัติหน้าที่พลาดพลั้งในการปฏิบัติงานก็จะต้องมาถูกดำเนินคดีต้องมีการชดเชยค่าเสียหายมีจำนวนเงินค่อนข้างสูง ดังนั้นหากมีคณะกรรมการช่วยเหลือเยียวาชคเซยค่าเสียหายให้กับคนไข้ที่ได้รับความเสียหายจากความประมาทของแพทย์จะช่วยลดปัญญาให้กับคนไข้และแพทย์ ยังมีปัญหาเรื่องข้อพิพาทกันในเรื่องคดีฟ้องร้องกันในศาลที่ไม่มีคณะกรรมการเข้ามาช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยเพื่อลดข้อพิพาทในทางคดีกันทั้งสองฝ่าย

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทย ในพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันทางแพ่งของนิติบุคคลประกอบการกิจการสถานพยาบาลเอกชน

ผู้เขียนข้อเสนอแนะว่าให้เพิ่มบทนิยามความรับผิดชอบร่วมกันทางแพ่งของนิติบุคคลในความรับผิดชอบอันเกิดจากความประมาทในต่อร่างกายและจิตใจของแพทย์แผนไทยในความประมาทที่เกิดจากการรักษาของแพทย์แผนไทยในพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ในความรับผิดชอบร่วมกันทางแพ่งของนิติบุคคลที่เปิดกิจการสถานพยาบาลแผนไทย กรณีได้มีแพทย์แผนไทยเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลถือว่านิติบุคคลผู้เปิดกิจการสถานพยาบาลเป็นผู้ว่าจ้างผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและแพทย์ผู้รักษา หากผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและแพทย์ผู้รักษาได้กระทำความผิดจำเป็นต้องร่วมกันรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิดซึ่งลูกจ้างได้กระทำในทางการที่จ้าง

2) ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันทางอาญาของนิติบุคคลประกอบการกิจการสถานพยาบาลเอกชน

ผู้เขียนเสนอแนะว่า ให้เพิ่มบทนิยามความรับผิดชอบร่วมกันทางอาญาของนิติบุคคลในความรับผิดชอบอันเกิดจากความประมาทในต่อร่างกายและจิตใจของแพทย์แผนไทยในพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ในความรับผิดชอบร่วมกันทางแพ่งของนิติบุคคลที่เปิดกิจการสถานพยาบาลแผนไทย กรณีได้มีแพทย์แผนไทยเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลถือว่านิติบุคคลผู้เปิดกิจการสถานพยาบาลเป็นผู้ว่าจ้างผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและแพทย์ผู้รักษา หากผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและแพทย์ผู้รักษได้กระทำความผิดจำเป็นต้องร่วมกันรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งลูกจ้างได้กระทำในทางการที่จ้างทางการแพทย์นิติบุคคลฐานะนายจ้างต้องรวมรับผิดชอบกับผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและแพทย์ผู้รักษา

3) ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความผิดทางแพ่งและทางอาญาของวิชาชีพแพทย์แผนไทย

ผู้เขียนขอเสนอแนะว่าให้แก้ไขกฎหมาย ดังต่อไปนี้

(1) บัญญัติเพิ่มคุณสมบัติของคณะกรรมการเชี่ยวชาญพิเศษและอนุกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิเศษขึ้นเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางคดีของแพทย์แพทย์ไทย โดยระบุคุณสมบัติต้องเป็นผู้มีความรู้ด้านแพทย์แผนไทยและความรู้ทางด้านกฎหมาย (สาขานิติศาสตร์)

(2) บัญญัติวิธีพิจารณาคดี แนวทางสืบสวนและสอบสวนให้มีขั้นตอนที่กำหนดหน้าที่ในการพิจารณา ดังนี้

ก. บัญญัติหลักกฎหมายกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการที่ชัดเจน

ข. การกล่าวหาหรือกล่าวโทษแพทย์ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ ประกอบกับหลักฐานข้อเท็จจริงประกอบ

ค. ให้มีการเรียกแพทย์กล่าวหาที่มีสิทธิยื่นคำให้การต่อคณะกรรมการ หรือ คณะกรรมการมีสิทธิเรียกมาให้การต่อคณะกรรมการหรืออนุกรรมการในคดีร้องเรียน

ง. กำหนดระยะเวลาสืบสวนและสอบสวน 30 วัน

จ. กำหนดวันบอกผลสอบสวนภายใน 15 วันหลังสอบสวน

(3) ในการพิจารณาความผิดทางแพ่งของผู้ประกอบวิชาชีพ ให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไปใช้กับคดีบริการของวิชาชีพแพทย์

(4) ภาระในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเป็นของผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาล และแพทย์แผนไทยให้นำระบบไต่สวนมาใช้ในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการบริการทางการแพทย์เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงมากขึ้น

(5) เพิ่มบทบัญญัติกำหนดโทษคณะกรรมการและอนุกรรมการในกรณีปฏิบัติ

หน้าที่โดยมิชอบ ให้กำหนดหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและอนุกรรมการหากกรรมการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือสืบสวนสอบสวนไม่ในทางมิชอบ หากพิสูจน์ได้ ให้มีบทลงโทษดังนี้ (1) ยุบการทำงานเป็นคณะกรรมการหรืออนุกรรมการพิจารณาคดี (2) ปลดออกจากคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ (3) ต้องได้รับโทษทางแพ่งและอาญา

(6) กำหนดหลักความรับผิดโดยประมาทให้การกระทำของแพทย์ที่จะเป็นความผิดทางอาญาต้องเป็นการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น

(7) โดยกำหนดให้ชัดเจนการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ที่พิจารณาว่าการฟ้องร้องดำเนินคดีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสำหรับความประมาทตามกฎหมายอาญา ต้องมีการแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาทำอะไรบางอย่าง หรือล้มเหลวที่จะทำอะไรบางอย่าง ซึ่งในข้อเท็จจริงและพฤติการณ์

(8) เพิ่มการกำหนดโทษของคณะกรรมการและอนุกรรมการเอาไว้หากกระทำผิดในพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556

4) ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีคณะกรรมการหรืออนุกรรมการเยียวยาความเสียหายที่ผู้เขียนขอเสนอแนะว่า ให้แก้ไขกฎหมาย ให้เพิ่มบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายทางการรักษาที่เกิดขึ้นของแพทย์แผนไทย

(1) กำหนดในพระราชบัญญัติให้มีคณะกรรมการการเยียวยาชดเชยค่าเสียหาย คณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาท กำหนดค่าเสียหายให้เป็นมาตรฐานการเงินทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ

(2) กำหนดคุณสมบัติคณะกรรมการเยียวยา คณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาท กำกับดูแลและประเมินความเสียหาย ให้ตรงกับคุณสมบัติ

(3) กำหนดการพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นและเงินชดเชยขั้นตอนและวิธีการในการยื่นคำขอ

ก. ผู้มีสิทธิยื่นคำขอ ได้กำหนดให้ผู้เสียหาย หรือกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ชีวิต เป็นผู้รู้ความสามารถ หรือไม่สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ก็ให้บิดามารดา คู่สมรส ทายาทหรือ ผู้อนุบาล หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากผู้เสียหาย อาจยื่นคำขอได้

ข. วิธีการยื่นคำขอ จะกระทำด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยยื่นต่อสำนักงานหรือหน่วยงานหรือองค์กรที่สำนักงานกำหนด

ค. ระยะเวลาในการยื่นคำขอ อาจยื่นคำขอภายในสามปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ให้บริการสาธารณสุขซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหาย

ง. ผลของการยื่นคำขอ หากมีการยื่นคำขอภายในอายุความทางแพ่งในมูลละเมิดอันเนื่องมาจากการให้บริการทางการแพทย์แล้ว ให้อายุความนั้นสะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้นจนกว่าการพิจารณาคำขอจะถึงที่สุดหรือมีการยุติการพิจารณาคำขอ

(4) การพิจารณาให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้น ให้สภากาการแพทย์แผนไทยได้กำหนดให้สำนักงานส่งคำขอให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้นภายในเจ็ดวัน และให้คณะอนุกรรมการพิจารณาให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้นวินิจฉัยคำขอให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน หากมีเหตุจำเป็น ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่าคณะอนุกรรมการพิจารณาให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้นวินิจฉัยจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นและให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้เสียหายหรือทายาท โดยคำวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการพิจารณาให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้นวินิจฉัยไม่รับคำขอ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็ว ให้คณะกรรมการวินิจฉัย

อุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน โดยขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน หากคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์วินิจฉัยรับคำขอก็ให้กำหนดจำนวนเงินช่วยเหลือเบื้องต้นด้วย

(5) การพิจารณาให้เงินชดเชย เมื่อมีคำวินิจฉัยให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นแล้ว ให้ส่งคำขอให้คณะอนุกรรมการประเมินเงินชดเชยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คำวินิจฉัยหรือถือว่าคำวินิจฉัยให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น โดยคณะอนุกรรมการประเมินเงินชดเชยต้องวินิจฉัยคำขอให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

(6) ผู้เสียหายยินยอมรับเงินชดเชย ให้ผู้ให้บริการทางการแพทย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายและผู้เสียหายทำสัญญาประนีประนอมยอมความ

(7) ผู้เสียหายไม่ยินยอมรับเงินชดเชย ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับจำนวนเงินชดเชยที่คณะอนุกรรมการประเมินเงินชดเชยได้วินิจฉัย ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน โดยยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงาน และให้สำนักงานส่งคำขออุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเจ็ดวัน โดยคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน โดยขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

(8) ผู้เสียหายได้นำเหตุแห่งความเสียหายฟ้องคดีต่อศาล

ก. กรณีคณะอนุกรรมการประเมินเงินชดเชยหรือคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้กำหนดจำนวนเงินชดเชยแล้ว แต่ผู้เสียหายไม่ตกลงยินยอมรับเงินชดเชย และได้ฟ้องคดีต่อศาล ให้สำนักงานยุติการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยผู้เสียหายหรือทายาทไม่มีสิทธิยื่นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้อีก หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ให้บริการแพทย์ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ให้คณะอนุกรรมการประเมินเงินชดเชยพิจารณาว่าจะจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาหรือไม่เพียงใดโดยเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ข. กรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล โดยขอรับเงินค่าเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ไม่ว่าจะขอรับเงินค่าเสียหายก่อนหรือหลังฟ้องคดี ก็ให้มีการพิจารณาเฉพาะเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้เสียหายหรือทายาทเท่านั้น และหากต่อมาศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ให้บริการสาธารณสุขชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ให้หักเงินช่วยเหลือเบื้องต้นออกจากค่าสินไหมทดแทนด้วย

(9) ความเสียหายปรากฏขึ้นภายหลังการทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยผลของสารที่สะสมอยู่ในร่างกายหรือเป็นกรณีที่ต้องใช้เวลาในการแสดงอาการให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำขอรับเงินชดเชยภายในสามปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ให้บริการสาธารณสุขซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย แต่ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหายที่ปรากฏขึ้นภายหลัง

(10) สภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเบื้องต้นให้กับผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติงานของแพทย์แผนไทยโดยเฉพาะ

เอกสารอ้างอิง

กัลยา ตันศิริ. หนังสือคำบรรยายกระบวนวิชาหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ LAW6101 เอกสารประกอบคำบรรยายนิติศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะนิติศาสตร์, 2561.

คณะวิชาการ The Justice Group. ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับใช้สอบ). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-พีรภาส, 2559.

จิตติ ดิงศภัทย์. หลักวิชาชีพนักกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, 2542.

เฉลิมชัย กักเกียรติกุลม. สำนักงาน กสทช. [Online]. Available URL: <http://chalerchai-nbtc.blogspot.com/2013/06/public-interest-theory>, 2564 (เมษายน, 25).

ชวนันท์ กนกวิจิตรศิลป์. “มาตรฐานความระมัดระวัง กรณีการกระทำความผิดโดยประมาทในทางอาญาของแพทย์.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558.

ณรงค์ ฤทธิ์เพชรฤทธิ์. ความรับผิดชอบละเมิดต่อผู้ป่วยของโรงพยาบาลเอกชนจากการกระทำของแพทย์ คู่สัญญาอิสระ. [Online]. Available URL: <https://madlab.cpe.ku.ac.th/TR2/?itemID=972375>, 2563 (พฤษภาคม, 18).

ดาราพร ธีระวัฒน์. กฎหมายสัญญา สถานะใหม่ของสัญญาปัจจุบัน และปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ณรงค์ สิงห์ประเสริฐ. คู่มือแพทย์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะแพทยศาสตร์ศิริราช-พยาบาล, ภาควิชานิติเวชศาสตร์, 2527.

ดิเรก ควรสมาคม. คำอธิบายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2556.

ประทีป อ่าววิจิตรกุล. พ้องแพทย์ Doctors at Law. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ. 2562.

ประภากรณัฏ์ โรจน์ศิริรัตน์. “ความรับผิดชอบละเมิดของนายจ้างในกรณีที่ลูกจ้างกระทำการล่วงละเมิดทางเพศบุคคลอื่น: หลักและการตีความ “ในทางที่จ้าง” ของศาลไทยและศาลสหรัฐอเมริกา.” วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 5, 2 (กรกฎาคม 2557): 75-79.

ประยูร กันไพบระ. “ความรับผิดชอบละเมิดในความเสียหายทางจิตใจที่เกิดกับผู้ได้รับความเสียหายลำดับสอง.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.

- ประเสริฐ เสียงสุทวิชวงศ์. รวมคำบรรยาย ภาคหนึ่ง สมัย 72 ปีการศึกษา 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนัก-
อบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2562.
- ปานรวี ชีวิตโสภณ. “ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำโดยประมาทของแพทย์.” วิทยานิพนธ์-
นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. นิติปรัชญา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, โครงการ-
ตำราและเอกสารประกอบการสอน, 2539.
- . “หลักวิชาชีพนักกฎหมายภาคพื้นยุโรป.” ใน หนังสือรวมคำบรรยายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550.
- พิฑูร ธรรมธรรณท์. แพทย์-โรงพยาบาลความสัมพันธ์และความรับผิดชอบในคดีละเมิด. [Online]. Available
URL: https://mrec-law.blogspot.com/2011/04/blog-post_8706.html, 2563 (เมษายน, 20).
- เพชร จันทร์แทน. “การปฏิบัติตามสัญญาทางปกครองและค่าใช้จ่ายค่าเสียหาย: ศึกษากรณี มีอาจคาดหมายได้.”
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2556.
- ภัทรศักดิ์ วรรณแสง. “ความรับผิดในความเสียหายซึ่งเกิดจากยานพาหนะอันเดินด้วยกำลัง
เครื่องจักรกล.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- ภัทรศักดิ์ วรรณแสง. หลักกฎหมายละเมิด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2562.
- มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน,
2553.
- . คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
นิติธรรม, 2549.
- . คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พร้อมข้อเสนอสำหรับรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2549.
- เมธี วงศ์ศิริสุวรรณ. กฎหมายกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บุ๊คเน็ต, 2549.
- โรงพยาบาลก้นดั่ง. งานแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลก้นดั่ง จังหวัดตรัง. [Online]. Available URL: [http://
kantang-hospital.go.th/wp-content/uploads/2018/04/service-profile](http://kantang-hospital.go.th/wp-content/uploads/2018/04/service-profile), 2564 (พฤษภาคม, 10).
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. กฎหมายเอกชน. [Online]. Available URL: <https://th.wikipedia.org/wiki>, 2564
(เมษายน, 25).
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. กระทรวงสาธารณสุข (ประเทศไทย). [Online]. Available URL: [https://th.
wikipedia.org](https://th.wikipedia.org), 2564 (พฤษภาคม, 13).

- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. กฎหมายทางการแพทย์ ความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.
- . การศึกษาปัญหาการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2544.
- . คำอธิบายพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 เรียงมาตรา. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำรา-ศิริราช, 2530.
- . จากจรรยาแพทย์มาถึงยุคชีวจริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2559.
- . นิติเวชสาธก ฉบับกฎหมายกับเวชปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2551.
- . สุขภาพกับกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.
- สภาการแพทย์แผนไทย. เกณฑ์มาตรฐานและกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 อนุมัติในการประชุมคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ครั้งที่ 11/2562 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2562. [Online]. Available URL: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/>, 2564 (พฤษภาคม, 11).
- สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข. ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวง-สาธารณสุข ว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560. [Online]. Available URL: <https://www.skhsospital.go.th/wp-content/uploads/2019/01>, 2564 (พฤษภาคม, 20).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. [Online]. Available URL: <http://www.royin.go.th/dictionary>, 2564 (เมษายน, 1).
- สุเทพ กาวิละ. “มาตรการทางกฎหมายในการพิจารณาคดีแพ่งคดีอาญาและคดีคุ้มครองผู้บริโภคของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์.” วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 7, 11 (พฤศจิกายน 2563): 188-194
- สุธี อยู่สถาพร. “ความรับผิดชอบตามกฎหมายของแพทย์ในการรักษาผู้ป่วยกับหลักวิธีปฏิบัติเพื่อเป็นเลิศทางการแพทย์.” วารสารกฎหมายสาธารณสุขและสุขภาพ 1 (มกราคม 2559): 1-11.
- สุขุม ศุภนิคย์. คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะละเมิด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-นิติบรรณาการ, 2546.
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส. กฎหมายและข้อควรระวังของแพทย์พยาบาล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-วิญญูชน, 2560.
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส. ปัญหาฟ้องร้องทางการแพทย์และแนวทางการแก้ไข. [Online]. Available URL: <https://www.senate.go.th/assets/portals/>, 2564 (พฤษภาคม, 26).

- . ปัญหาและข้อควรระวังของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์และพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2551.
- . “หลักวิชาชีพนักกฎหมายในสังคมไทย.” ใน *รวมคำบรรยายหลักวิชานักกฎหมาย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550.
- อุทิศ วีรวัฒน์. “ความประมาทเลินเล่อของผู้ใช้วิชาชีพ ความรับผิดชอบของแพทย์โรงพยาบาลและทันตแพทย์.” *วารสารทบทวนคดี* 24, 2 (2559): 383.
- เอกณัฐ จินเสน. “ความรับผิดชอบเพื่อละเมิดจากการกระทำประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาล.” *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*, 2548.
- Thai Nurse Club. *กระบวนการพยาบาล (Nursing Process)*. [Online]. Available URL: <http://thainurseclub.blogspot.com/2013/10/nursing-process.html>, 2563 (พฤศจิกายน, 15).
- APP New. **Technical Report: Alternative Dispute Resolution in Medical Malpractice**. [Online]. Available URL: <http://pediatrics.aappublications.org/content/107/3/602>, 2564 (May, 18).
- Beal, Joseph H. *A Treatise on the Conflict of laws or, Private International Law, Vol. I, Part I*. Cambridge Mass: Harvard University Press, 1916.
- Garner, Bryan A. *Black's Law Dictionary*. Toronto, Canada: Thomson Reuters, 2009.
- Levy, S. **Criminal Liability for Medical Negligence**. [Online]. Available URL: <http://www.westlaw.com>, 2006 (December, 6).